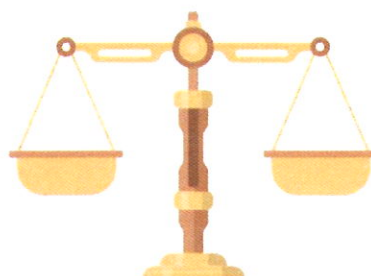

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Központi Stratégiai, Minőség- és Projektfejlesztési Osztály

Gólyafelmérés

2016

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Vezetői összefoglaló

Intézményünkben a Diplomás Pályakövető Rendszer keretében 2016.08.30. és 2016.09.30. között Gólyafelmérés zajlott, melynek célja az Intézménybe beiratkozott hallgatók társadalmi– demográfiai jellemzőinek feltárása volt. A válaszadás anonim és önkéntes módon történt. A felmérés a célcsoport minden tagja számára elérhető volt egy online önkitöltős felületen keresztül. A 2548 fős alapsokaságból a részleges kitöltőkkel együtt 1384 válasz érkezett be, ami 54%-os válaszadási rátát jelent. A jelentésben 3 fő téma különül el: intézményválasztás és a döntési folyamat, területi rekrutáció, valamint a középiskolai háttér. Az elemzés további forrásai a 2016 évi PPKE beiratkozási adatok (Intézményi felvételi statisztika 2016), továbbá a 2016 évi országos felsőoktatási adatbázis (Országos jelentkezési statisztika 2016) volt. Kizárólag az alap– és osztatlan képzésekre beiratkozó hallgatók adatai képezték az elemzés részét.

1. Felvételi döntési mechanizmus

- ▶ Általánosan elmondható, hogy a BTK hallgatói jellemzően **előbb választják ki a szakokat, mint az intézményeket. A Végleges döntést a felvételi előtti három hónapban (december-február) hozzák meg legnagyobb arányban, ugyanakkor nagy számban választják ki az első helyen megjelölt intézményt február és július közötti időszakban is.**
- ▶ Az egyetem választásakor a legfontosabb szerepet az intézmény hírneve, a megközelíthetőség, valamint az egyetem légköre játszotta a BTK hallgatók körében, ugyanakkor a **mesterképzések kínálata az alapképzéses hallgatók esetében nagyon fontos szempontként jelenik meg. Az alapszakra felvételt nyert hallgatók nagy része szeretne továbbtanulni az aktuális képzés diplomájának megszerzése után, és—bár vannak közöttük nagy számban bizonytalanok is— a többség a Pázmányon folytatná a tanulmányait, nagyon kevesen vannak, akik biztosan nem az Egyetemet választanák.**
- ▶ A 2016-ban felvett hallgatók túlnyomó többsége, 81%-a első-, vagy második helyen jelölte meg a Pázmány BTK-t, **az első helyen felvettek aránya az ELTE BTK-n 72%, a KRE BTK-n 63%, míg a PPKE-BTK-n mindössze 56%.**

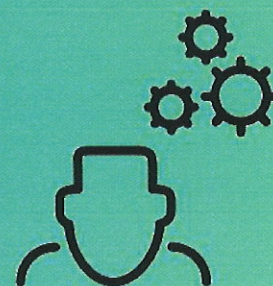
2. Területi rekrutáció

- ▶ **A felvettek 50%-ának állandó lakhelye a Közép-Magyarország régióban található, a többi régióban ez az arány egyenletesen 7-10%, kivéve Dél-Dunántúlon, ahol 4%, illetve Dél-Alföldön, ahol 6%.**
- ▶ **A fővárosban él a frissen felvett BTK-s hallgatók 31%-a.**

3. Középiskolai háttér

- ▶ A frissen felvett hallgatók 42%-ának középiskolája Budapesten található. **A főváros dominanciája mellett több vidéki város középiskolája is stabil hallgatói bázist nyújt az Egyetemnek az utóbbi években.**
- ▶ **A hallgatókat adó középiskolák nagyjából megegyeznek az előző évvel, azonban a súlyukat tekintve nagyok a változások; az idén a tíz legtöbb hallgatót adó gimnáziumból csak négy szerepelt 2015-ben is a sorrend elején.**
- ▶ Az Árpádházi Szent Erzsébet Szakközépiskola **2016-ban a legtöbb diákot adó intézményként szerepelt (11 fő), 2015-ben 12 fő érkezett a középiskolából.**
- ▶ A hallgatók adatai azt igazolják, hogy a **PPKE BTK nagy arányban rekrutál egyházi iskolákból. 2016-ban a hallgatók több mint negyede egyházi intézményből érkezett (27%), ugyanez az arány az ELTE BTK-n 15%, a KRE BTK-n pedig 20%.**

1. Felvételi döntési mechanizmus

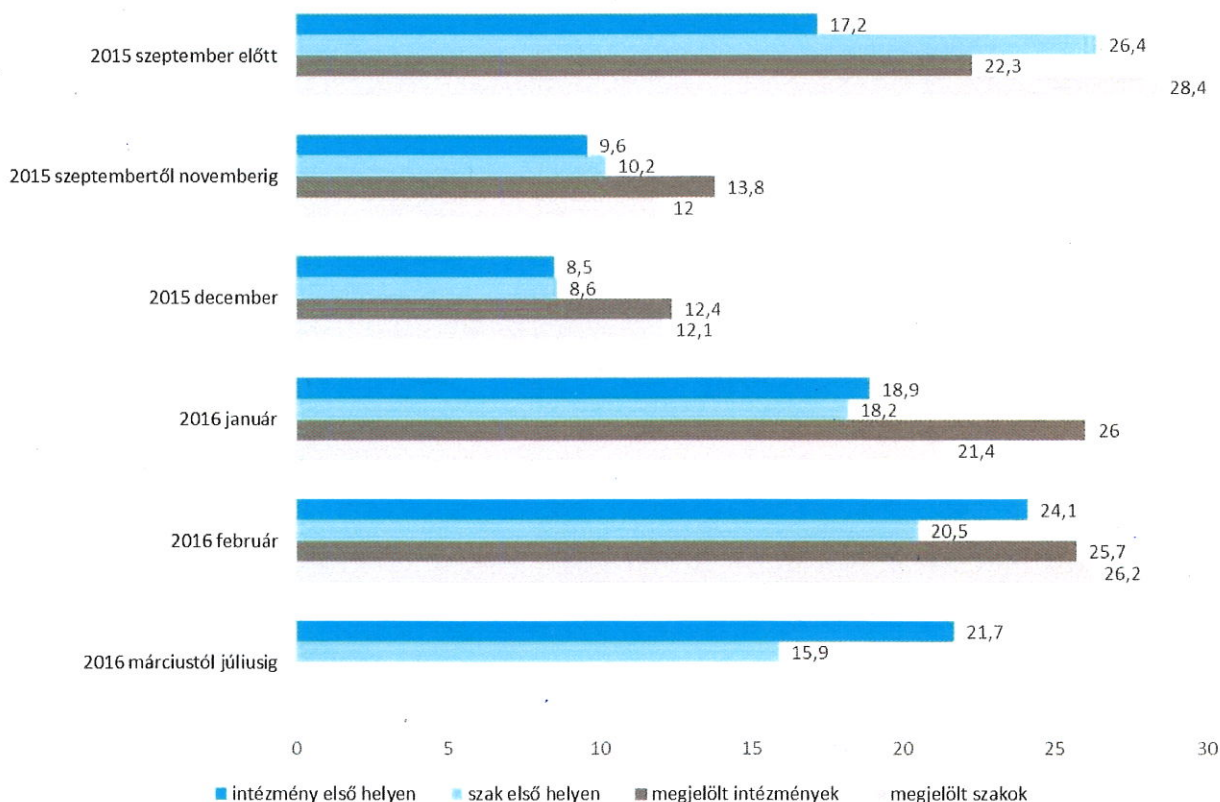

DÖNTÉS

A döntés kapcsán, a 2016 évi Gólyafelmérés adatait áttekintve két trend rajzolódik ki. Egyrészt kitűnik, hogy **az első helyen megjelölt szakot inkább korábban választják ki** a hallgatók, mint az elsődleges intézményt. 2015 szeptembere előtt a hallgatók több mint 26%-a tudta, hogy melyik konkrét szakot fogja választani, addig első helyen szereplő intézményt pusztán 17%-uk választott. Ezzel szemben a trend 2015 decemberére megfordult, és onnantól kezdve inkább döntenek a hallgatók az intézmények sorrendjéről, mint a konkrét szakról.

Másrészről megállapíthatjuk, hogy **a hallgatók közel fele december és február között választja ki az első helyen megjelölt szakját és intézményét is**. Míg 2015 őszén a hallgatók 9,6%-a választott intézményt és 10,2%-a választott szakot, addig csak decemberben ez az arány közel ugyanannyi (8,5% és 8,6%) volt, majd januárra és februárra dinamikusan növekedett. Az intézményt népszerűsítő **reklámkampányok** vélhetően **ebben az időszakban lennének a legsikeresebbek**. Fontos megjegyezni ugyanakkor azt is, hogy a hallgatók több mint 20%-a a jelentkezési határidő utáni időszakban dönt csak véglegesen az első helyen szereplő felsőoktatási intézményről.

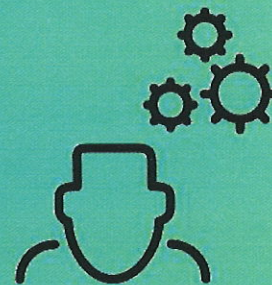
A szakok és intézmények kiválasztásának és a felvételi sorrend véglegesítésének időbelisége (%)

forrás: Gólyafelmérés 2016

n= 539-542

1. Felvételi döntési mechanizmus

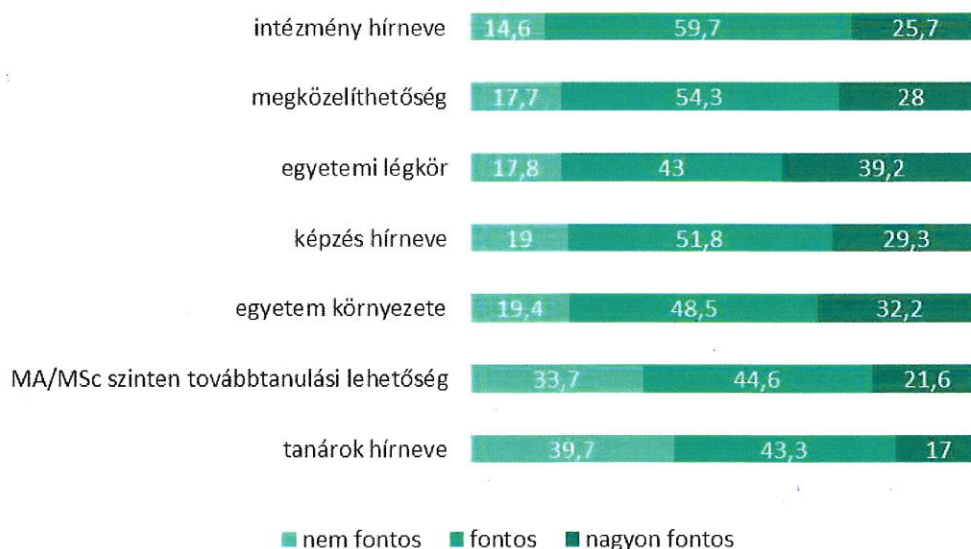
Egy esetleges február és június közti időszakra is kiterjedő reklámkampány vélhetően új hallgatókat toborozhatna az egyetemnek, mivel ekkor jellemzően a többi felsőoktatási intézménynél nem intenzív a kampány, így felülreprezentálttá válhatna a PPKE reklámtevékenysége.

Ha az összes megjelölt szak és intézmény trendjeit vizsgáljuk, hasonló összefüggésre figyelhetünk fel; **ugyanúgy az intézmény választása inkább később történik, továbbá télen, főleg februárban** (két hét alatt) **választanak nagy számban** (szinte egyenlő arányban) **szakot és intézményt** is a hallgatók.

A DÖNTÉST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A felvételi döntést befolyásoló tényezők közül 17 felsorolt szempontot értékelhettek a válaszadók, (csak a BA/BSc hallgatók adatait elemeztük). Kirajzolódtak a fontosabb szempontjai az intézményválasztásnak, melyek a válaszok alapján az intézmény hírneve (85%), valamint a megközelíthetőség és az egyetemi légkör (82-82%) voltak. Szintén fontosnak ítélték meg a képzés hírnevét és az egyetem környezetét (81-81%) is. A BTK-s hallgatók az intézményi átlagnál fontosabbnak tartják az egyetem megközelíthetőségét és az egyetem környezetét, míg a képzés hírneve kicsivel kevésbé volt meghatározó számukra.

A felvételi döntést leginkább befolyásoló tényezők a BTK-s BA/BSc hallgatók körében (%)*

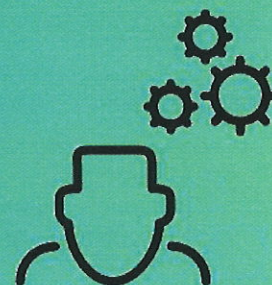

forrás: Gólyafelmérés 2016

n=521-525

*A szövegben feltüntetett értékek a 'fontos' és a 'nagyon fontos' kategóriák százalékos értékeinek összevonását jelölik.

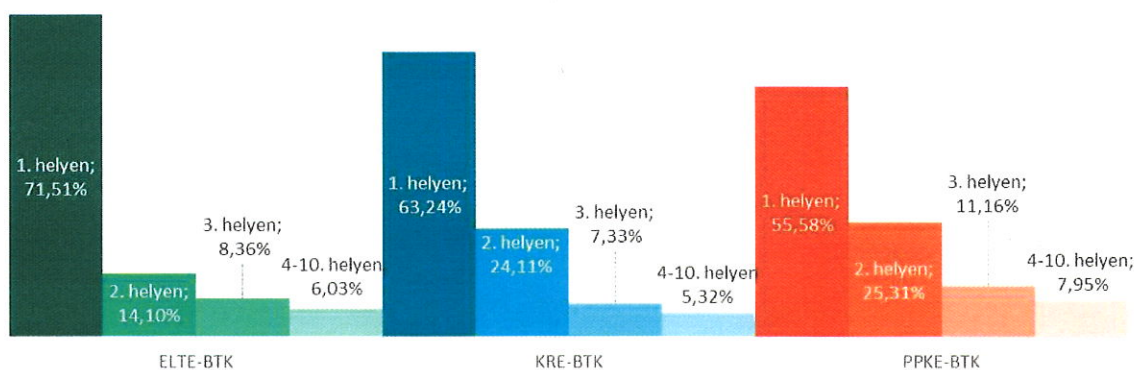
1. Felvételi döntési mechanizmus

Az alapképzésre felvett hallgatók **kétharmadának** döntésében az **MA/MSc szinten továbbtanulási lehetőség a képzés elvégzését követően fontos szerepet játszott**. Ennek megfelelően **nagy arányban szeretnének továbbtanulni mesterképzésen** a jelenlegi szakjuk elvégzése után (80%), emellett további 14% még bizonytalan ebben. Újabb 14%-uk kívánja más szinten tovább képezni magát (pl.: más BA képzés, szakirányú továbbképzés, stb), míg pusztán **6% az, aki egyáltalán nem kívánja tovább képezni magát**.

Azok között, akik MA/Msc szinten kívánnak továbbtanulni, nagy **arányban vannak akik a Pázmányon végeznék további tanulmányaikat (48%)**, további 30% még nem tudja melyik egyetemen tanulna és mindössze 5%-uk váltana biztosan intézményt. A hallgatók többsége tehát **önbevallás alapján továbbtanulna, és lehetőség esetén újra a Pázmányt választaná**.

A felvettek száma a felvételi sorrendben megjelölt hely szerint, a versenytársakhoz viszonyítva

forrás: országos felvételi statisztika 2016

JELENTKEZÉSI SORRENDEK

N=3435

A 2016-ban jelentkezett hallgatók túlnyomó többsége, 84%-a (1921 fő) első-, vagy második helyen jelölte meg a Pázmányt; első helyen 56%-uk (1280 fő), második helyen pedig 28%-uk (641 fő).

A versenytársakkal összehasonlítva kitűnik, **hogy a BTK-ra újonnan felvett hallgatók kisebb arányban jelentkeztek első helyen a Pázmányra**, mint a KRE-re, vagy az ELTE-re. **Míg az ELTE-n ez az arány 72%, addig a PPKE-n 56%**. Az ELTE-n szintén alacsony azok aránya, akiket második helyen vettek fel (14%), míg a KRE-n és a Pázmányon a hallgatók negyedét (24 és 25%). Végezetül azok aránya, akiket legfeljebb a harmadik szakjukra vettek fel, a Pázmányon 19%, ELTE-n 14%, a Károlyn pedig 13%.

*Az ábra kizárólag azokra a szakokra vonatkozik, ahová a hallgatókat felvették mivel a jelentkezők a felvételi sorrendben több Pázmányos szakot is megjelölhettek.

2. Rekrutációs bázis

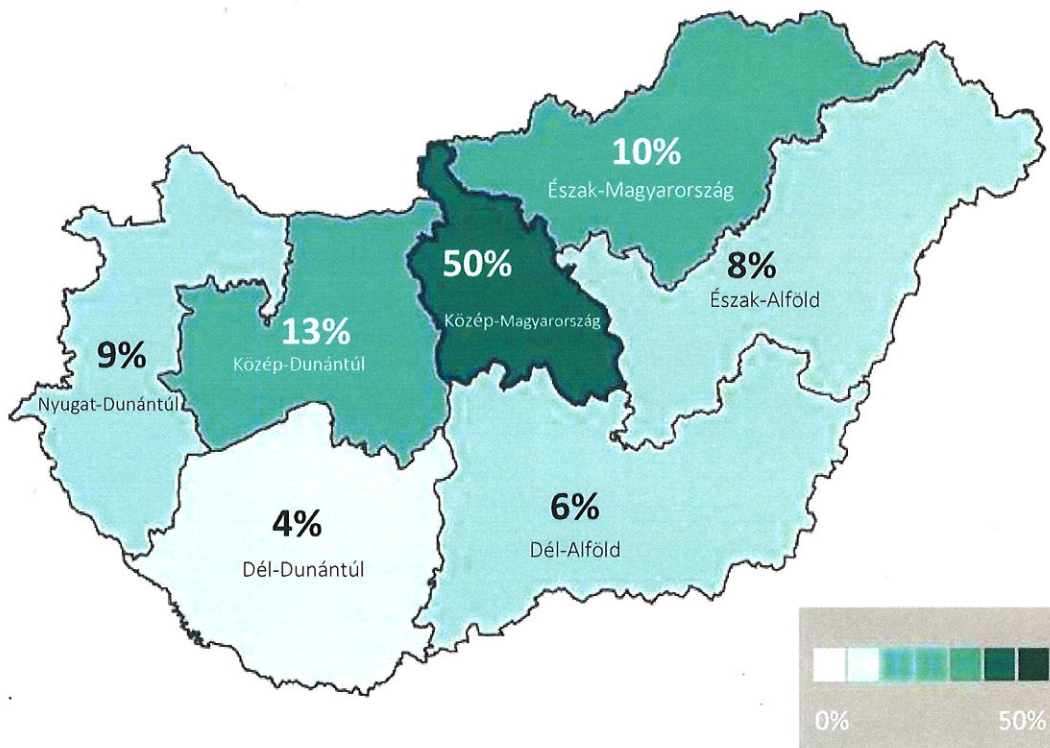

ÁLLANDÓ LAKHELY RÉGIÓJA

Az intézménybe frissen felvett hallgatók **50%-ának** állandó lakhelye a **Közép-Magyarország régióban** található, ezen belül pedig **62%-uk budapesti**. A Nyugat-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld régiókból egységesen, nagyságrendileg 10%-nyi hallgató érkezik, Közép-Dunántúlról pedig 13%.

Az Dél-Alföld és Dél-Dunántúl régiókból rekrutál a legkevesebb hallgatót a PPKE, a felvettek 10%-át adják együttesen. A külföldi állandó lakhelyű gólyák aránya 2%. A 2015-ben felvettek adataival megegyező tendenciát mutatnak a 2016-os eredmények a területi rekrutáció tekintetében, mindössze +/- 1%-os eltérések tapasztalhatóak.

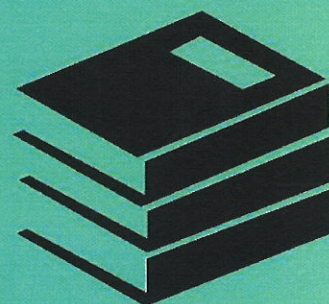
Felvett hallgatók állandó lakhelyének megoszlása regionális szinten

forrás: intézményi felvételi statisztika 2016

n: 1175

3. Középiskola háttér

A FELVETT HALLGATÓK KÖZÉPISKOLÁI

A hallgatók megoszlása a középiskola helyszíne szerint hasonló, mint az állandó lakóhelyek szerint. A **budapesti gimnáziumokból érkezik a legtöbb hallgató** (42,27%), ugyanakkor hét megyeszékhelyből és két kisebb városból (Esztergom, Szentendre) rekrutálódtak legnagyobb arányban az újonnan felvett hallgatók, ezekről a településekről érkezett a tanulók 2-3%-a.

Jellemző, hogy a táblázatban felsorolt településeken leggyakrabban található egy-két kiemelkedő gimnázium, pl. Szentendre esetében egy, Eger esetében viszont kettő is.

A 2016-ban a tíz legtöbb új hallgatót adó település mindegyike 2015-ben is legalább 15 főt adott a BTK-nak, az akkori listavezető Gödöllő viszont idén már csak hat főt delegált.

Megállapíthatjuk tehát, hogy az **Egyetem területi bázisa** gyakorlatilag **az évek során nem változik**, Budapest-domináns, ugyanakkor a felsorolt városokból is állandó jelleggel jönnek nagy létszámban hallgatók.

A legtöbb hallgatót adó települések

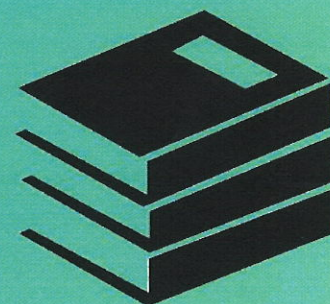
település	érintett hallgatók száma (fő)	érintett hallgatók aránya
Budapest	347	42,27%
Eger	25	3,05%
Esztergom	25	3,05%
Győr	25	3,05%
Nyíregyháza	21	2,56%
Debrecen	19	2,31%
Székesfehérvár	19	2,31%
Miskolc	18	2,19%
Pécs	16	1,95%
Szentendre	15	1,83%
Szolnok	15	1,83%
Vác	15	1,83%

Forrás: intézményi felvételi statisztika 2016

N=821

A legtöbb diákot adó intézmények egységesen 11 főt adtak a BTK-nak (Árpád-házi Szent Erzsébet Szakközépiskola, Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium, Kazinczy Ferenc Gimnázium és Kollégium, Vörösmarty Mihály Gimnázium). **A 2016-ban felvett hallgatók középiskolái nagy arányban megegyeznek a 2015-ben felvettekével, viszont a súlyukban jelentős eltérések mutatkoznak.**

3. Középiskola háttér

Például a tavalyi holtversenyben első Károlyi Mihály Magyar-Spanyol Tannyelvű Gimnáziumból tavaly 12, idén pedig csupán négy hallgató érkezett, továbbá a tavalyi első tíz gimnáziumból pusztán négy őrizte meg pozícióját: az Árpád-házi Szent Erzsébet Szakközépiskola, a Budai Ciszterci Gimnázium, a Szinyei Merse Pál Gimnázium, valamint a teleki Blanka Gimnázium.

A legtöbb diákot adó intézmény 2015-ben is az **Árpád-házi Szent Erzsébet Szakközépiskola** volt (11 fő).

A legtöbb hallgatót adó középiskolák

Legalább 8 főt adó középiskolák	Város	Fenntartó	Felvettek (fő)
Árpád-házi Szent Erzsébet Szakközépiskola	Esztergom	Katolikus egyház	11
Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégium	Budapest	Katolikus egyház	11
Kazinczy Ferenc Gimnázium és Kollégium	Győr	Állam	11
Vörösmarty Mihály Gimnázium	Budapest	Állam	11
Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium	Budapest	Katolikus egyház	10
Teleki Blanka Gimnázium	Budapest	Állam	10
Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium	Budapest	Evangélikus egyház	9
Szent Margit Gimnázium	Budapest	Katolikus egyház	9
Dobó István Gimnázium	Eger	Állam	8
Kossuth Lajos Gimnázium	Budapest	Állam	8
Piarista Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	Vác	Katolikus egyház	8
Szinyei Merse Pál Gimnázium	Budapest	Állam	8
Tatai Református Gimnázium	Tata	Református egyház	8

forrás: intézményi felvételi statisztika 2016

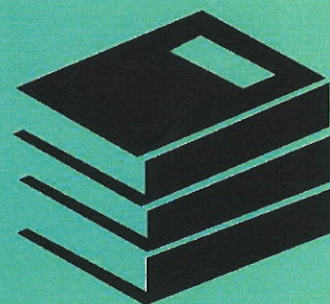
N=873

AZ EGYHÁZI ISKOLÁK ARÁNYA

Az összes új hallgató közel 27%-a (234 fő) érkezett valamilyen egyházi intézményből, ebből 19,1% katolikus, 3,5% református és 4,1% evangélikus középiskolából érkezett.

Összehasonlítva, az ELTE BTK-n 15%, a KRE BTK-n pedig 20%-a érkezett az újonnan felvetteknek egyházi intézményből, tehát elmondhatjuk, hogy a Pázmány jelentősebb mértékben rekrutál hallgatókat az egyházi középiskolákból, mint a vizsgált egyetemek.

3. Középiskola háttér

2015-ben a Pázmányra felvettek megközelítőleg 25%-a érkezett egyházi gimnáziumból, ebből 18% katolikus-, 3%-a református-, 4%-a pedig evangélikus középiskolából, tehát a tavalyi év kapcsán is hasonló tendenciák azonosíthatók, mint a 2016-os évben.

Mint ahogy azt korábban is láttuk, a **legtöbb diákot adó középiskolák között is meghatározó szerepet töltenek be az egyházi gimnáziumok; a legalább nyolc diákot adó intézmények fele egyházi fenntartású**, melyből öt katolikus, egy evangélikus és egy pedig református egyházi intézmény. A legtöbb diákot adó egyházi iskolák között szerepel még az egész Egyetem szempontjából is meghatározó, szentendrei Ferences Gimnázium, továbbá a Szent Angéla Gimnázium is.

egyházi intézmény típusa	(fő)	arány az összes BTK-s új hallgatóhoz viszonyítva
katolikus	167	19,13%
református	31	3,55%
evangélikus	36	4,12%
összesen	234	26,80%

forrás: intézményi felvételi statisztika 2016

N=873

Legtöbb hallgatót adó egyházi középiskolák

KÖZÉPISKOLA NEVE	(fő)
Árpád-házi Szent Erzsébet Szakközépiskola Esztergom	11
Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégium	11
Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium	10
Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium	9
Szent Margit Gimnázium	9
Piarista Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	8
Tatai Református Gimnázium	8
Ferences Gimnázium	7
Orsolya Rendi Szent Angéla Általános Iskola és Gimnázium	7

forrás: intézményi felvételi statisztika 2016

N=873